

**Reakcije na presudu Ustavnog suda BiH povodom
zahtjeva za ocjenu ustavnosti Zakona o praznicima
entiteta RS-a od strane Bakira Izetbegovića**

Bakir Izetbegović, član predsjedništva BiH: „Pozdravljam odluku Ustavnog suda BiH, smatram da je bilo bolje da je donesena i ranije. Jer, apelaciju da zakon o praznicima u RS nije u skladu sa Ustavom BiH uputio sam skoro prije tri godine – rekao je Izetbegović. Bosna i Hercegovina je i srpska, i hrvatska, i bošnjačka i svih građana koji u njoj žive. Svaki njen entitet, uključujući i RS, je i srpski i bošnjački i hrvatski i svih njenih građana koji u tom entitetu žive. A, to je potvrdila i ova presuda.

Zbog toga me čudi tako emotivna reakcija političara iz RS, koji tvrde da se presudom šteti RS, da se ide ka ukidanju RS, da ja ne prihvatam RS, da ja radim protiv interesa ovog entiteta. Ništa od toga nije tačno. Svaki korak ka jednakosti ljudi u tom entitetu, provedba konvencija, Ustava, samo može stabilizirati ovaj entitet i učiniti ga boljim. Ja lično prihvatam Republiku Srpsku, kao što prihvatam sve što je u Dejtonu prihvaćeno i potpisano, i ne radim protiv interesa ovog entiteta.

Ali, Republiku Srpsku treba da prihvate svi njeni građani, da je osjećaju kao svoju, da to ne budu samo Srbi. Uostalom, uvjeren sam da dio Srba u RS smatra da nije dobro ignorisati osjećaje i prava drugih. Pozivam vlasti u RS da provedu presudu Suda, da odrede datum praznovanja prihvatljiv svima, i pozivam sve nas u BiH da ispravimo sve diskriminatorske odredbe, da to učinimo u parlamentima, a ne na sudovima, da ukinemo sve što diskriminira, što vrijeđa... Pozivam na smirenje i međusobno uvažavanje, i na kraju krajeva na okretanje aktuelnim temama koje znače boljitak svih građana u BiH.“

(preuzeto sa: <http://www.nap.ba/new/vijest.php?id=18781>)

Bakir Izetbegović, član predsjedništva BiH: „Nespokojan sam što nije bio konsenzus kada je u pitanju odluka. Uvijek bih podnio apelaciju kojom se ispravljaju nepravde u BiH. Ako ima bilo šta što pogađa bilo koga u Federaciji, ja ću se potruditi da to ispravim. Sumnjam da će odluka biti provedena u roku od šest mjeseci. Ali, prije ili kasnije, svaka odluka Ustavnog suda BiH će biti provedena i presude će biti primjenjene. Prihvatam RS, nisam protiv njenog interesa.“

(preuzeto sa: <http://kliker.info/izetbegovic-o-odluci-ustavnog-suda-bih-ne-pravimo-mevlude-i-tevhide-za-praznike-drzave/>)

Mirsad Ćeman, predsjednik Ustavnog suda BiH: „Koliko ja znam odluka o provođenju referenduma o tom pitanju nije donesena. Radi se za sada o političkom stavu, odnosno političkoj reakciji na odluku Ustavnog suda BiH, koju odbacuju i osuđuju određeni politički, pa i stručni krugovi, koji još nisu imali priliku niti pročitati odluku, a pogotovo njeno obrazloženje. To već samo po sebi dovoljno govori. Formalno-pravno – ne može se, pa ni na referendumu, odlučivati da li će se ili ne provoditi odluke Ustavnog suda. Ustav BiH, odnosno Pravila Ustavnog suda, izričito regulišu: „Odluke Ustavnog suda su konačne i obavezujuće“. Odluke, naravno, pod određenim uvjetima i uz predočavanje relevantnih dokaza o eventualnoj utemeljenosti takvog zahtjeva, mogu biti predmet redovnog preispitivanja. Takav instrument je i do sada korišten u većem broju slučajeva, istina ponajprije povodom odluka iz apelacione nadležnosti, dok se sa odlukama kao što je npr. ova, uglavnom „obračunava“ diskvalifikacijama, političkim pritiscima i slično, atakujući na integritet Ustavnog suda općenito, a posebno na pojedine sudije, kako kome i kada odgovara. Dakle, jedino se pravnim instrumentima, sadržanim u Pravilima Ustavnog suda BiH, a ne političkim ili drugim nepravim sredstvima i pritiscima može (zapravo trebalo bi tako) dalje tretirati ovo, uistinu važno i očigledno veoma osjetljivo, ustavno-pravno, pa i društveno pitanje.

Ova kao i druge odluke Ustavnog suda se provode, a ne komentarišu iako, naravno, svaka odluka, pa i odluka Ustavnog suda može biti predmetom naučne ustavno-pravne analize. Ustavni sud smatra da izbor 9. januara kao datuma obilježavanja praznika Dan Republike nema simboliku kolektivnog zajedničkog sjećanja, koje može doprinijeti jačanju kolektivnog identiteta, kao vrijednostima koje imaju poseban značaj u multietničkom društvu, koje se zasniva na uvažavanju i poštivanju različitosti kao osnovnih vrijednosti modernog demokratskog društva. U tom smislu, izbor 9. januara za obilježavanje Dana Republike Srpske, kao jednog od praznika entiteta koji (entitet) predstavlja ustavnu kategoriju i, kao takav, mora predstavljati i sve građane RS-a, kojima i sam Ustav Republike Srpske priznaje jednaka prava, nije u skladu sa ustavnom obavezom o nediskriminaciji u smislu prava grupa, jer uspostavlja povlašteni položaj samo jednog, srpskog naroda, čiji predstavnici su 9. januara 1992. godine, bez učešća predstavnika Bošnjaka, Hrvata i Ostalih donijeli Deklaraciju o proglašenju Republike srpskog naroda Bosne i Hercegovine, koja predstavlja jednostrani akt.

Kao takav, po mišljenju Ustavnog suda, te stavu i Venecijanske komisije „teško da se može smatrati saglasnim sa osnovnim vrijednostima izjavljenim u Ustavu Republike Srpske, tj. poštovanju ljudskog dostojanstva, slobode i jednakosti, nacionalnoj ravnopravnosti, demokratskim institucijama, vladavini prava, socijalnoj pravdi, pluralističkom društvu, garantovanju i zaštiti ljudskih sloboda i prava kao i prava manjinskih grupa u skladu s međunarodnim standardima, zabrani diskriminacije“ (Preambula).

Također, Ustavni sud ponovno naglašava da se ovom odlukom ni na koji način ne dovodi u pitanje pravo građana BiH pravoslavne vjeroispovijesti (kao ni slično pravo građana bilo koje druge vjerske zajednice u Bosni i Hercegovini) da slobodno na tradicionalan, odnosno drugi prigodan način obilježavaju svoje blagdane, uključujući i slavu Svetog Stefana.

Prema mišljenju Ustavnog suda, takve slobode i prava, a posebno njihovo slobodno manifestiranje, samo potvrđuju multikonfesionalni i multikulturalni karakter BiH kao države i društva. Stoga se ovakva odluka Ustavnog suda u tome kontekstu ne može nikako drukčije

razumijevati. Konsekventno, o eventualnim reakcijama od ma koga (najčešće zavisno od toga kakva bi eventualno mogla biti ili već jeste bilo koja odluka pa i ova) i eventualnim širim implikacijama, pa i eventualnim posljedicama, trebaju razmišljati ponajprije podnosioci zahtjeva za ocjenu ustavnosti. Naravno, ne samo u ovom i u ovakvim slučajevima. Ustavni sud ne samo da ne može izbjeći donošenje odluke, nego ne može birati ni vrijeme kada će odluku donijeti.

Da li i kome ovakva odluka baš sada i/ili općenito odgovara (a čuli su se ponegdje i takvi komentari) nije stvar sudskog odlučivanja. Konačno, ako bi se Ustavni sud upustio da procjenjuje kada će donositi svoje odluke (mimo standardne procedure i „tehnologije postupka“ od prijema predmeta do odluke) upravo bi tada Sud upao u zamku političkih i inih igara što, naravno, ne može dopustiti.

Dakle, reakcije koje smo prije donošenja odluke čuli (da se odluka neće poštovati ukoliko ne bude po volji) i poslije donesene, a još uvijek neotpremljene odluke (dakle i prije uvida u obrazloženje tj. u pravnu argumentaciju odluke), uistinu su direktan pritisak na Ustavni sud. Međutim, ne bih komentarisao šta ovakav odnos znači ili može značiti kada je u pitanju funkcioniranje drugih institucija BiH. To je pitanje za njih.

Međutim, iako se u nekim slučajevima mišljenja sudija „poklope“ sa nečijim stručnim, pa i „političkim“ stavovima (posmatrano u najširem kontekstu) to ne znači (ili, da budem oprezan, to ne bi trebalo da znači) da se radi o političkim stavovima sudija nego o njihovom sudijskom uvjerenju iza kojega stoji njima prihvatljiva stručna, ustavno-pravna argumentacija. Jer, ustavni tekst i sve ono što možemo smatrati Ustavnom BiH u materijalnom i formalnom smislu nije uvijek tako jasan i za svakoga razumljiv. On objektivno zahtijeva veoma suptilnu ustavno-pravnu analizu, pa su razlike u tumačenju koliko načelno dopuštene toliko očekivane, pogotovo u složenim pitanjima u kakva spada i ova sporna odluka donesena prije nekoliko dana. Dakle, obzirom da se za ovakve ili slične odluke, zavisno od toga kako kome odgovara, domaće sudije unaprijed sumnjiči za navodnu političku motivaciju, neprofesionalizam i sl., moglo bi se reći da „strane sudije“ na izvjestan način više doprinose „objektivnosti“ (ili utisku da je to tako) pa, ako hoćete, u tom kontekstu predstavljaju i neku vrstu preventive, brane nedozvoljenim bilo kakvim pa i „političkim uticajima“, bilo ih ili ne.“

(preuzeto sa: <http://kliker.info/mirsad-ceman-referendum-ne-moze-promijeniti-odluku-ustavnog-suda-bosne-i-hercegovine/>)

Milorad Dodik, predsjednik RS: „Moj prijedlog biće da se od Ustavnog suda BiH zatraži da ovu sramnu odluku povuče i da je stavi van snage, a do tada da predstavnici RS ne rade u zajedničkim institucijama BiH. Tražiću od predstavnika Srpske u zajedničkim institucijama da ne učestvuju u radu sve dok se ovo ne desi. Ukoliko ostanemo imuni i pustimo da ovo ide kako ide, jednog dana ćemo se, vjerovatno, suočiti sa zahtjevom da se promijeni i naziv Republika Srpska.“

Milorad Dodik, predsjednik RS: „Proces odlučivanja u narednom razdoblju mora uvažiti činjenicu da su entiteti ti koji su sastavni dio BiH zajedno s konstitutivnim narodima tako da iz svakog entiteta ili konstitutivnog naroda mora biti jedan član u većini za odluku, a ne kao dosad

da to bude stvar preglasavanja stranaca ili Bošnjaka koji su donijeli više od 20 suštinskih odluka vezanih za RS, a i za hrvatski narod koji je dao podršku da se donese taj zakon i da ta dva elementa budu njihov sastavni dio.“ Hrvatski i srpski narod, kaže, žele da bude promijenjen taj zakon za razliku od Bošnjaka. „Sadašnje stanje na sceni je promoviralo intervencije u politički sistem, zakonodavstvo, a sve na bazi takozvanih proširenih nadležnosti Ustavnog suda BiH koji je sam sebi proširio ovlaštenja pod utjecajem visokog predstavnika.“

Prijedlog Bakira Izetbegovića da RS slavi 21. studenog, koji je asocijacija na parafiranje Daytonskog mirovnog sporazuma, ocijenio je kao ponižavajući. „To bi značilo da Dan RS-a proslavljamo nakon rata što bi opet značilo konotaciju da je RS rezultat rata – utvrdio je entitetski predsjednik i dodao da je RS nastala 9. siječnja.“ On je naveo da Predsjedništvo SNSD-a nije raspravljalo o rekonstrukciji Vlade RS-a i da premijerka Željka Cvijanović i ministri imaju podršku stranke. Kazao je i da je razgovarano o potrebi uspostavljanja „koordinacije i unošenja nove energije u politički život, ne samo Vlade, već i drugih političkih faktora u RS.“

(preuzeto sa: <http://livnovine.com/milorad-dodik-i-hrvati-i-srbi-zele-da-se-promijeni-zakon-o-ustavnom-sudu/>)

Predsjednici stranaka vladajuće koalicije u Republici Srpskoj (RS), Milorad Dodik (SNSD), Marko Pavić (DNS) i Petar Đokić (SP) zatražili su danas hitno donošenje novog zakona o Ustavnom sudu BiH kojim bi sudije stranci bili "izbačeni" iz ove pravosudne institucije.

Dodik kaže da bi novi zakon o Ustavnom sudu BiH trebalo da bude donesen u roku od pet mjeseci, te najavio da će pozvati predstavnike iz RS-a u institucijama BiH da se povuku iz vlasti sve dok se ne promijeni zakon o Ustavnom sudu BiH. Kao naredne korake najavio je podršku Deklaraciji Narodne skupštine RS-a u kojoj se odbacuje odluka Ustavnog suda BiH, te da se ona neće provoditi kroz zakonodavstvo ni u Vladi ni u Narodnoj skupštini, a 9. januar će se nastaviti slaviti kao Dan RS-a.

(preuzeto sa: <http://radiosarajevo.ba/novost/208417/milorad-dodik-trazi-hitno-donosenje-novog-zakona-o-ustavnom-sudu-bih>)

„Svaka odluka Ustavnog suda BiH koja bi išla u pravcu poništavanja 9. januara kao Dana Republike Srpske predstavljala bi političku, a ne pravnu odluku i ne bi bila provodiva na teritoriji Republike Srpske.“, poručili su predsjednik Republike Srpske Milorad Dodik, predsjednik Narodne skupštine Nedeljko Čubrilović i predsjednik Vlade Željka Cvijanović.

„Očividno međunarodna zajednica negdje donosi stajališta a onda ih provodi s međunarodnim i sucima iz Stranke demokratske akcije (SDA)“, izjavio je Dodik sugerirajući kako su dvojica međunarodnih sudaca koji su članovi Ustavnog suda BiH ti koji nose prevagu u odlučivanju o ključnim pitanjima. Ustvrdio je kako Izetbegović neće stati jer "nastavlja praksu svog oca" pa će, drži Dodik, tražiti i ukidanje naziva Republika Srpska. "Mi ćemo to obilježavati kao i do sada

državnim manifestacijama i tu nikakav Ustavni sud neće pomoći", zaprijetio je Dodik. (...) „Dok se ova sramna odluka ne povuče predstavnici RS-a ne bi trebali sudjelovati u tijelima vlasti BiH“, najavio je Dodik strategiju koju će pokušati nametnuti političkim strankama iz RS.

Kazao je kako sve ovo ponovo dovodi u pitanje opstanak BiH nazvavši odluku Ustavnog suda BiH „prstom u oko“ bosanskim Srbima.

(preuzeto sa: <http://www.tportal.hr/vijesti/svijet/406318/Ustavni-sud-ukinuo-Dan-Republike-Srpske-Dodik-odluku-nece-postovati.html>)

Milorad Dodik, predsjednik RS: „To je neprihvatljiva odluka, koja je u kontinuitetu svih onih loših i nepravničkih odluka prema Republici Srpskoj od Ustavnog suda BiH, koje su u pravilu kreirali dva Bošnjaka, muslimana, i tri stranca koji su donosili odluke i urušavali svaku autonomnu i političku volju u Republici Srpskoj. Ustavni sud BiH je više političko nego pravno tijelo. To je pokazao nizom odluka, kao što su grb, kao što je Sud, Tužilaštvo i mnoge druge koje je donosio, među kojima je i odluka o konstitutivnosti naroda. Taj Ustavni sud nije ustavni sud, nego mjesto koje kreira politički sistem i donosi političke odluke, mimo Ustava i mimo prava. Nema nijedne zemlje na svijetu gdje se odluke ustavnog suda proglašavaju kao neprikosnovene i gdje, ako te odluke ne sprovodite, to predstavlja krivično djelo. To samo ovdje postoji. Vjerovatno na to računaju, ali ne znam kako će tužiti Narodnu skupštinu, koja će, uvjeren sam, odbiti ovakvu odluku.“

(preuzeto sa: <http://ba.n1info.com/a71368/Vijesti/Vijesti/Milorad-Dodik-9.-januar-ostaje-Dan-Republike-Srpske.html>)

Predsjednik Republike Srpske (RS) Milorad Dodik izjavio je da je RS 9. januara formirana kao država i da će nastaviti legitimno da gradi svoj državotvorni karakter i jača svoju autonomiju. On je istakao da u vezi sa proslavom 9. januara - Dana i krsne slave RS-a postoji konsenzus svih političkih stranaka u RS-u, i onih u vladi i u opoziciji, što je dobro, i što govori o tome koliko je to važno za Republiku. „To nije pitanje odmjerenosti moći ni snage, nego je riječ o pokušaju redefinisanja i predstavljanja historije na drugi način.“

Dodik je naglasio da RS nije proizvod rata, niti genocida, kao što Sarajevo hoće da joj podmetne, te podsjetio da je RS formalno nastala 9. januara, odnosno nekoliko mjeseci prije oružanih sukoba i izraz je volje naroda u BiH u momentu raspada bivše SFRJ. „Republika Srpska može da bude u BiH definisanoj po Dejtonskom sporazumu. RS ne vidi svoju budućnost u centralističkoj BiH, ona će se tome suprotstavljati.“ Dodik je naglasio da srpski narod ima dobro iskustvo sa Rusijom, koja nikada nije tražila nikakav ustupak za podršku koju je nesumnjivo davala RS-u, i da se to mora poštovati. „S druge strane, imamo Zapad koji i dan-danas traži da se odrekemo nekih naših nacionalnih pozicija, pa i same RS, jer je to, po njima, neki put kojim treba da idemo. U suštini, oni se vježbaju na nama, ne uvažavaju realnost i ne čuju ono što mi govorimo.“

Dodik je naglasio da je politika RS i dalje vezana za evropske integracije, ali da RS nije spremna da se odrekne saradnje sa Rusima. Govoreći o referendumu o Sudu i Tužilaštvu BiH, Dodik je rekao da se procedure ostvaruju svojom dinamikom, da je završena određena faza na nivou pravosuđa i da još treba da se potvrdi i objavi u Službenom glasniku. Dodik je potvrdio da postoje pritisci da referendum ne bude održan, prije svega, od međunarodnog faktora, visokog predstavnika, koji brani nasilje koje je sam sprovodio, te ocijenio da će doći vrijeme kada će sve te njihove odluke morati da se revidiraju jer su neodržive, protivne međunarodnom pravu i Ustavu BiH i protiv volje naroda. Prema njegovim riječima, pokušavaju da referendum prikažu kao antidejtonsku aktivnost, a referendum je baziran na stvarima kojih inače nema u Dejtonu. „Pravosuđe u BiH nije predviđeno Ustavom BiH i Dejtonskim sporazumom. Visoki predstavnik BiH duži niz godina spekulirše sa međunarodnim pravom, pogrešno ga tumači i koristi svoju poziciju, moć, da to prezentuje zemljama, koje to lako prihvataju, bez uvida u pravo stanje stvari, kako bi zaštitio svoju poziciju.“ Predsjednik RS kaže da ništa nije urađeno u skladu sa propisima. „Na nivou BiH mogu da se uvode nove nadležnosti isključivo sporazumom strana, a te strane su definisane Dejtonom, i to su Republike Srpska i Federacija BiH. Dakle, BiH nije strana, ona je neka izvedenica, ona je nešto što može, a ne mora biti. Ona je ono koliko se ove dvije strane dogovore, i ništa drugo.“

(preuzeto sa: <http://depo.ba/clanak/141649/dodik-rs-nije-proizvod-rata-niti-genocida-kao-sto-sarajevo-hoce-da-joj-podmetne>)

Milorad Dodik, predsjednik RS-a: „Drago mi da u RS-u vidim dobru atmosferu za obilježavanje Dana RS-a, atmosferu koja je potrebna da bi se obilježio jedan važan dan u historiji naroda i države RS koja je stvorena 9. januara 1992, odlukom političkih predstavnika srpskog naroda prije oružanih sukoba u BiH.“

(preuzeto sa: <http://www.radiosarajevo.ba/novost/212550/milorad-dodik-slavimo-dan-rs-a-kao-dokaz-njenog-postojanja>)

„Ne želimo nikoga da povredimo činjenicom da je danas Dan Republike Srpske niti time da postoji RS“, izjavio je entitetski predsjednik RS Milorad Dodik. „Onima koji to ne mogu da podnesu kao činjenicu ne možemo ništa. Možemo da ih žalimo što su ogrezli u nekoj vrsti mržnje prema tome, ali RS nikoga ne negira, ni BiH, ali onu po Ustavu BiH, a ne nametnutu i otetu od RS. Tu ne prihvatamo, ali prihvatamo ustavom uređen politički sistem u BiH i BiH kao takvu.“ Kazao je da sve što je oteto i nametnuto „nasiljem visokog predstavnika nije prihvatljivo i dugoročno će uvijek biti osporavano“. „Poštujemo i Bošnjake muslimane i Hrvate katolike u njihovim blagdanima i svecima i svemu što oni slave, ne želeći da ikome uskratimo sve to i u RS i BiH. Ne vidim razloga zašto bi to nekome smetalo, ako nije ogrezao u nekoj vrsti mržnje prema Srbima i RS.“ „Neko to putem suda želi da ospori. Mi RS nismo dobili na sudu, već političkom voljom političkih predstavnika koji su tu republiku proglasili 9. januara i tako će to ostati kroz istoriju zapisano. Uvjeran sam da će RS trajno funkcionisati, jer je odraz volje i želje ovog naroda i nije usmjerena protiv bilo koga. U RS slobodno žive Bošnjaci, Hrvati i predstavnici

drugih manjina i RS nije društvo koje nije toleratno ili pravi bilo kakvu vrstu diskriminacije, a sve što je zakonom dozvoljeno Srbima dozvoljeno je i drugim narodima. Oni koji žele da nametnu neku drugu priču o RS, a to smo već vidjeli, ne možemo nikako drugačije negirati nego obilježavanjem Dana RS i time dati do znanja da je to nama važno.“

„RS je široka za sve građane, i druge vjere i nacije, a primarno je država srpskog naroda i taj narod upražnjava sve vrijednosti ne želeći nikome da ih nameće ili da time nekoga ugrozi. Srbi su kroz istoriju stvarali slobodu i za druge ne samo za sebe i nikada sloboda drugih nije im smetala. Ali, naučili smo da sloboda koju imamo je u okviru državnog okvira i uređenja koje imamo. Zato je RS kao država veoma važna, ne samo danas nego i u budućnosti, jer se na taj način može samo očuvati sloboda.“

(preuzeto sa: <http://www.radiosarajevo.ba/novost/212654/milorad-dodik-republika-srpska-je-primarno-drzava-srpskog-naroda>)

Milorad Dodik, predsjednik RS-a: „Nikada slobodu nismo željeli kao prostor u kojem ćemo nekome nešto braniti. Sloboda za koju smo se žrtvovali, nije sloboda koja bi ugrožavala drugog. Sloboda nije samo naša, bila je uvijek dijeljena i sa onima koji nisu davali žrtve. Republika Srpska nastala je kao potreba da slobodno žive Srbi, ali i drugi narodi koji ovdje žele živjeti.“

„Priča o Republici Srpskoj je priča o želji za opstankom i slobodom. Jedan je sud rekao da RS ne može biti slobodan. Kako da protumačim odluku Ustavnog suda. Zamislite Sud koji je umislio da je matični ured u kojem tražimo rodni list Republike. Slavimo ovaj dan kao dan rođenja naše Republike“, dodao je i zaključio: „Uradili su to i ovaj put preglasavanjem, a preglasavanje je bilo okidač i 9. januara 1992. I tada su nas preglasali. Branićemo Republiku Srpsku svim dozvoljenim sredstvima jer je volimo. Vjera je ono što nas čini snažnim. Slavićemo je i u budućnosti. I imamo pravo na samoopredjeljenje. Imamo pravo što danas ovdje štitimo naša osnova prava. Naša politika nije politika negacije i mržnje“, poručio je Dodik uz konstataciju da je Beograd svjetionik svim Srbima gdje god živjeli.

(preuzeto sa: <http://www.radiosarajevo.ba/novost/212659/milorad-dodik-beograd-je-svjetionik-svim-srbima>)

Mladen Ivanić, član Predsjedništva BiH: „Odluka je nepoštena, nekorektna, donijelo ju je nelegalno vijeće, jer je riječ o međunarodnim sudijama koji su davno imenovani i uopšte ne borave u BiH. Garantujem, 9. januar će ostati Dan Republike.“

Ramiz Salkić, potpredsjednik RS: „Odluke se moraju poštovati, a određeni političari iz RS mogu da se ljute koliko hoće, ali isto tako kako su ispoštovali Odluku o konstitutivnosti naroda, promjeni himne, nazivu gradova i opština i ova odluka će se sprovesti prije ili kasnije.“

Marko Pavić, lider DNS-a: „Čvrsto smo opredijeljeni da ne podržimo odluku Ustavnog suda BiH.“ (...) iz SDS-a saopštili da takva odluka predstavlja udarac odnosima u BiH, dok je lider te

stranke, Mladen Bosić, rekao da je uvjeren da RS neće promijeniti svoj stav te da je odluka van pameti.

Anton Kasipović, ministar pravde RS, rekao je da odluka Ustavnog suda ne doprinosi napretku odnosa u BiH, te da je riječ o očigledno političkoj odluci.

Odluku Ustavnog suda osudio je i Petar Ivancov, ambasador Rusije u BiH, koji je rekao da odluka nanosi štetu procesu nacionalnog pomirenja u BiH.

„Ova odluka izaziva nedoumicu. Očigledno da u njenoj osnovi stoje politička, a ne pravna shvatanja”, istakao je ambasador Ivancov, žaleći što je odluka donesena glasovima stranaca, što, kako kaže, po ko zna koji put potvrđuje da međunarodni protektorat u BiH mora što prije da bude ukinut.

Za Igora Crnatka, ministra spoljnih poslova BiH, odluka Ustavnog suda BiH je političke prirode, kojom se pokušava poništiti Republika Srpska, dok su za Rajka Kuzmanovića, predsjednika Akademije nauka i umjetnosti RS, presude Ustavnog suda BiH postale bespredmetne.

NS RS: Odluka politički akt. Za Narodnu skupštinu odluka Ustavnog suda BiH je isključivo politički, a ne pravno zasnovan akt, čiji je cilj nepriznavanje legaliteta i legitimiteta RS i dejtonskog ustavnopravnog poretka BiH.

„Činjenica je da je navedena odluka donesena na štetu RS glasovima dva Bošnjaka i tri stranca, što pokazuje da ni ova odluka nije legitimno donesena od većine sudija iz BiH i da je pod međunarodnim protektoratom, čime se guši demokratski izražena volja njenih građana”, navodi se u saopštenju iz Narodne skupštine RS u kojem se dodaje i to da će organi i RS zauzeti jasan stav.

Iz OHR-a su rekli da Ustav BiH eksplicitno kaže da su odluke Ustavnog suda konačne i obavezujuće i da s obzirom na to očekuju da sve odluke budu sprovedene. Jmila Milović-Halilović, portparol Delegacije Evropske unije i specijalnog predstavnika EU u BiH, kazala je da *„Ustav Bosne i Hercegovine navodi da su odluke Ustavnog suda konačne i obavezujuće.”*

(preuzeto sa: <http://www.nezavisne.com/novosti/bih/RS-Izbacite-strance-iz-Ustavnog-suda-BiH/339021>)

Preglasavanje koje su sproveli stranci i Bošnjaci zajedno, nije iznenadilo zvaničnike u Srpskoj, pogotovo jer je poznato da su sudije Seada Palavrić i Mirsad Ćeman, višegodišnji članovi Stranke demokratske akcije i kao takvi su i došli i Ustavni sud BiH.

Dušanka Majkić, poslanik SNSD-a u Parlamentu: *„ Bošnjačke sudije Ćeman i Palavrić produžena ruka Izetbegovića u Ustavnom sudu BiH i to se vidi po odlukama. Ali, strašno je i da su sudije koje dolaze iz Evrope, a koje bi morale da imaju pravi kriterijum, da znaju da ovakve odluke idu na štetu Republike Srpske i da su protiv Ustava RS, glasali kao i Bošnjaci. Stranci se očigledno nisu ni potrudili da od domaćih sudija nauče kako treba pre svega doro raditi posao i u korist svih naroda koji žive u BiH. BiH je zemlja koja ima više od 100 presuda Ustavnog suda a koje nisu implementirane, jer su odluke politički motivisane i nisu u skladu sa zakonima. Njihov rad nije regulisan zakonom, već pravilima koji oni sami sebi propisuju.”*

Dr Nenad Stevandić, potpredsednik Narodne skupštine RS: „*Za predstavnike institucija RS i predstavnike RS u zajedničkim institucijama sada je najbitnije da poštuju Deklaraciju u kojoj se navodi da Dan Republike neće biti ukinut, čak i ako Ustavni sud BiH ovaj republički praznik proglasi neustavnim. To je sada za sve političare iz Srpske najbitniji dokument.*“

Bošnjački član Predsedništva BiH Bakir Izetbegović „zaslužan“ je što je Ustavni sud BiH prihvatio apelaciju o oceni ustavnosti zakona o praznicima Republike Srpske i to one odredbe koja se odnose na 9. januar - Dan Republike Srpske, što je i krsna slava mnogih pravoslavaca koji toga dana obeležavaju Sv. arhidakona Stefana.

Izetbegović je nakon odluke Ustavnog suda BiH izjavio da ne bi imao ništa protiv da Republika Srpska slavi svoj Dan 21. novembra. Bakir očigledno ne zna da ovog datuma Srbi u Republici Srpskoj slave krsnu slavu Sv. arhangela Mihaila, u narodu poznatog kao Arandelovdan, što je i krsna slava prvog predsednika Republike Srpske Radovana Karadžića, koji se nalazi u Hagu.

Inače, 21. novembar u Republici Srpskoj je državni praznik koji se obeležava kao sećanje na dan kad je donesen Dejtonski sporazum, kad je Republika Srpska priznata kao jedan od dva ravnopravna entiteta u BiH. Toga dana 1995. godine uspostavljen je mir na ovom prostoru, toga dana posebno je svečano bilo u Ministarstvu unutrašnjih poslova, koje ga obeležava i kao svoj dan

(preuzeto sa: <http://www.novosti.rs/vesti/planeta.300.html:579028-Bakir-upravlja-sudijama>)

Iz Ureda za odnose s javnošću Ambasade Sjedinjenih Američkih Država u BiH kazali su, u povodu odluke Ustavnog suda BiH, da Dan RS nije u skladu s državnim Ustavom i da se odluke Ustavnog suda BiH moraju poštovati.

„*S obzirom na to da je Ustavni sud BiH sastavni dio Aneksa 4 Dejtonskog mirovnog sporazuma, presude ovoga suda se moraju poštovati*“, stav je Ambasade SAD-a.

Iz Ureda za odnose s javnošću dodaju da je poštivanje vladavine prava od strane svih u BiH ključan dio demokratskog procesa, jer bez ovog važnog zakonskog okvira i stabilnosti koju osigurava, poduzimanje drugih mjera za rješavanje ekonomskih i političkih problema s kojima se zemlja suočava postaje još teže.

„*Apelujemo na sve strane da nastave razgovore o sveobuhvatnom državnom zakonu o praznicima koji bi bio prihvatljiv u sklopu sadašnjeg zakonskog okvira*“, rečeno nam je u Američkoj ambasadi.

(preuzeto sa: <http://vijesti.ba/clanak/287574/presude-ustavnog-suda-bih-moraju-se-postovati>)

Udruga "1. ožujka", koja predstavlja Bošnjake i Hrvate povratnike u RS, u svom je priopćenju navela kako je presuda Ustavnog suda bila jedina logična i očekivana jer je 9. siječnja 1992. zapravo podsjetnik na „uspostavu parainstitucija temeljnih na etničkoj isključivosti, što je bilo

neprihvatljivo tada pa tako i danas“ jer je protivno temeljnim vrijednostima na kojima se zasnivaju europske demokracije.

Iz ove su udruge pozvali na što brži dogovor unutar BiH kako bi se odredili državni praznici koji će biti svima prihvatljivi.

(preuzeto sa: <http://hr.n1info.com/a87574/Svijet/Regija/Rat-za-praznik-Republike-Srpske.html>)

Potpredsjednik Narodne skupštine RS-a Senad Bratić upozorio je potom da nisu prihvatljive najave o organizaciji referenduma o 9. januaru kao Danu Republike Srpske, podsjetivši da je taj datum osporio Ustavni sud Bosne i Hercegovine. „Te najave nisu dobre i ne trebaju RS-u“, istakao je Bratić, dodajući da to nije rješenje neophodno nakon odluke Ustavnog suda, čije se odluke moraju provoditi, jer bi se njihovim osporavanjem dovelo u pitanje uređenje Bosne i Hercegovine“. „Nepoštivanje ove odluke dovodi u pitanje uređenost i organizovanost BiH“, kazao je. Naglasio je da je bolje rješenje da se u parlamentarnu proceduru upute izmjene i dopune Zakona o praznicima RS-a usaglašene s odlukom Ustavnog suda Bosne i Hercegovine uz rješenje koje će biti prihvatljivo za sva tri konstitutivna naroda.

(preuzeto sa: <http://balkans.aljazeera.net/vijesti/dodik-najavio-referendum-o-danu-rs-za-mart>)

Vesna Pešić: „Druga situacija je mnogo nezgodnija, potencijalno konfliktnija, jer se odnosi na regionalnu stabilnost i našeg susjeda – Bosnu i Hercegovinu. Radi se o najavi Vučića da sa cijelom vladom prisustvuje obilježavanju 9. januara, Dana Republike Srpske. I ovom prilikom je Vučić izgovorio spasonosnu formula „BiH poštujemo a RS volimo“. Koliko god ova formula sama po sebi bila nepristojna, od poštovanja BiH nije ostalo ništa ako se zna da je taj 9. januar datum kada su srpski poslanici 1992. napustili parlament RBiH, s namjerom da se teritorijalno razgraniče sa Muslimanima(Bošnjacima) i Hrvatima. To je bio dan proglašenja rata za razaranje BiH, te za stvaranje teritorije Republike Srpske. Po kasnijim riječima Karadžića, tog dana se slavi pobjeda nad Turcima! Provokativna posjeta čitave Vlade na takav dan govori samo o tome da premijer Vučić nije odustao od politike Slobodana Miloševića, ali ni od cijepanja tobože poštovane BiH, u saglasju sa Dodikom koji ništa drugo i ne radi osim što ruši BiH.“

(preuzeto sa: <https://miruhbosne.wordpress.com/2015/12/28/vesna-pesic-o-9-januaru-to-je-bio-dan-proglasenja-rata-za-razaranje-bosne-i-hercegovine/>)

Predsjednik Republike Srpske Milorad Dodik i premijer Srbije Aleksandar Vučić konstatovali su danas u Banjaluci da je saradnja Republike Srpske i Srbije na izuzetnom nivou i izrazili nadu da će takva i ostati. Dodik je zahvalio premijeru Vučiću i delegaciji Republike Srbije što su svojim prisustvom uveličali današnju proslavu Dana i krsne slave Republike Srpske Svetog arhđakona Stefana - saopšteno je iz kabineta. Sastanku su prisustvovali predsjedica Skupštine Srbije Maja

Gojković, predsjednik Narodne Skupštine Republike Srpske Nedeljko Čubrilović, predsjednica Vlade Republike Srpske Željka Cvijanović i patrijarh srpski Irinej.

Ministar pravde u Vladi Srbije Nikola Selaković izjavio je danas u Banjaluci da je „Dan RS, 9.januar stariji od Ustava BiH“. „RS je nastala i prije nesrećnog građanskog rata u BiH, ne s namjerom da bilo koga vrijeđa ili bilo kome šteti, već s namjerom da pokaže da su svi narodi u BiH jednaki i da svaki narod u BiH ima jednak glas, te pravo na ljudsko dostojanstvo. Samim time i Dan RS i sama RS je istorijska, kulturološka i politička konstanta „- rekao je Selaković u izjavi novinarima.

Na pitanje da li su odluke suda obavezuje, kao što je odluka Ustavnog suda BiH o neustavnosti Dana RS, 9.januara, Selaković je dodao da zna da ima 11 godina otkako je donijeta odluka Ustavnog suda BiH o Mostaru, te upitao da li je i ona konačna i obavezujuća. „Očigledno da postoje neki problemi“, naveo je. Kazao je Srbija ima konstruktivan stav da neće doprinositi nastavku problema, već njihovom rješenju i takve su bile i poruke koje su danas njeni zvaničnici poslali iz Banje Luke. Selaković je ponovio da se njegova zemlja zalaže za mir i stabilnost u regionu.

I ambasador Ruske Federacije u BiH Petar Ivancov je naveo da mu je bilo zadovoljstvo prisustvovati danas u Banjoj Luci obilježavanju godišnjice „proglašenja RS“.

Član Predsjedništva BiH iz Republike Srpske Mladen Ivanić smatra da je bilo značajno da se danas obilježi 9.januar kao „Dan RS“ te ocjenjuje da je sve što se događalo prethodnih mjeseci u vezi s tim datumom „bilo potpuno pogrešno i vratilo BiH unazad“. „Današnji dan je pokazao i da RS, srpski narod posebno, želi da obilježava ovaj dan i da nema potrebe da se to zabranjuje“, naveo je Ivanić u izjavi novinarima nakon svečane akademije u povodu Dana RS. Kazao je da bilo kakva zabrana, bilo kome, da radi nešto što osjeća iz dna duše, uvijek dovodi do pogrešnih rezultata, problema i sukoba. „Srbi dok su ovdje će slaviti 9. januar. Odluka Ustavnog suda BiH nas je samo učvrstila u potrebi da ovo radimo“, rekao je Ivanić. Ponovio je da RS ima mnogo načina kojima može „ignorirati odluku Ustavnog suda BiH o Danu RS“. „Možemo ignorirati sve odluke, usvojiti zakon o svetkovinama, koji je isti kao i zakon o praznicima, pa čekati novu odluku Ustavnog suda BiH, onda donijeti umjesto dana RS slavu RS, pa svečani dan RS i na taj način se inatiti narednih sto godina. Sarajevo mora shvatiti da RS hoće i ima pravo da slavi ovaj dan i da će svakom zabranom dalje dijeliti BiH“, dodao je Ivanić. Nada se da će se u ovoj godini umjesto u prošlost, stvari okrenuti ka budućnosti. Kako se saznaje, Ivanić i drugi predstavnici Saveza za promjene prisustvovali su svečanoj akademiji, ali ne prisustvuju prijemu koji je u povodu Dana RS organizirao predsjednik RS Milorad Dodik.

Predsjednik RS-a Milorad Dodik ponovio je danas da „RS ima pravo da jača svoju autonomiju te da RS ima pravo na samoopredjeljenje“. Ponovio je da će RS nastaviti da slavi Dan RS, 9. januar, te da „sve ima alternativu, osim RS“. Odluku Ustavnog suda BiH kojom je osporen taj datum kao neustavan povezao je sa slobodom, koja se njome ograničava. „Nismo slobodu dobili na sudu i neće nam je sud uzeti“, rekao je Dodik na svečanoj akademiji u povodu Dana RS nazvanoj „Zavjet slobodi“. „Neka ne pokušavaju da demontiraju RS odlukom ustavnog suda. Branit ćemo RS svim sredstvima i slavićemo njen dan u svim godina u budućnosti“, rekao je on. Kazao je da nije protiv dejtonske BiH. „Naša politika nije politika mržnje i negacije BiH, ali prihvatamo ustavnu BiH predviđenu Dejtonom, a nikako ona koju neko projektuje i želi“, kazao je predsjednik RS. Posebno se zahvalio srpskom patrijarhu Irineju, premijeru Srbije Aleksandu

Vučiću i ministrima u vladi na podršci RS, ističući da je to predviđeno i dejtonskim sporazumom i specijalnim i paralelnim vezama. „RS voli Srbiju. Privrženi smo ideji evropskih integracija, ali nećemo žrtvovati svoje nadležnosti. Želimo da RS bude uvažena, nikada potlačena. Ništa ovdje nema što ne postoji u složenim evropskim državama i to treba shvatiti“, rekao je Dodik te rekao da RS želi posebno saradnju s Rusijom i Kinom.

Članovi udruženja Majke Srebrenice danas su organizovali protestno okupljanje ispred robne kuće u centru Srebrenice, iskazujući svoje nezadovoljstvo povodom obilježavanja „Dana Republike Srpske“. „Na današnji datum naši najmiliji su ubijeni i ovaj datum je proslava tih ubijanja. Mi smo ogorčeni na to i nikad nećemo oprostiti onima koji su to uradili. Mi ne možemo generalizovati da su svi Srbi zločinci, ali oni koji ne poštuju sudske presude znači da su te osobe koje su radile zločine. Ogorčeni smo na ovaj datum i dok smo živi nećemo zaboraviti ovaj datum“, poručila je predsjednica Udruženja Srebreničke Majke Hatidža Mehmedović. S mjesta okupljanja Majke Srebrenice su poručile da će na ovaj datum nastaviti s protestima u svim gradovima širom Bosne i Hercegovine.

Dok se srpsko rukovodstvo u Bosni i Hercegovini priprema za obilježavanje "Dana Republike Srpske", međunarodna zajednica bi trebala ponovo procijeniti svoju strategiju u BiH i zapitati se "koliko daleko je predaleko", navodi se u saopćenju Savjetodavnog vijeće za BiH u SAD-u (ACBH).

Posljednja provokacija vodstva Republike Srpske direktno krši nedavnu odluku Ustavnog suda BiH, koji je ovaj praznik proglasio neustavnim jer diskriminira nesrpske stanovnike u RS-u. „Ovo teško kršenje odluke suda samo je posljednje u nizu ozbiljnih prijetnji RS-a bosanskohercegovačkom teritorijalnom integritetu i predstavlja direktno kršenje Daytonskog sporazuma, koji služi kao ustav zemlje“, navelo se u saopštenju.

Ambasada Sjedinjenih Američkih Država u Bosni i Hercegovini apelovala je na vlasti u Republici Srpske da naprave odgovarajuće izmjene da bi buduće proslave Dana RS bile u skladu sa zahtjevom Ustavnog suda BiH koji je ocijenio neustavnim dio Zakona o praznicima Republike Srpske, te naložio Narodnoj skupštini RS da izmijeni "sporne odredbe". „Tokom 2015. godine premijer Aleksandar Vučić je ukazivao na ulogu Srbije koja kao potpisnica Dejtonskog mirovnog sporazuma poštuje suverenitet i teritorijalni integritet Bosne i Hercegovine. Vjerujemo da premijer Vučić shvata osjetljivu prirodu ovog događaja nakon odluke Ustavnog suda BiH“, rekli iz Kancelarije za odnose s javnošću Ambasade SAD-a.

(preuzeto sa: <http://www.6yka.com/novost/97047/proslava-dana-republike-u-banjaluci-reakcije-i-izjave-foto>)